

Протягом консультацій щодо документу [«Проект проектної пропозиції для проекту нової \(збільшеної\) потужності між газотранспортною системою Румунії та газотранспортною системою України»](#), було отримано наступні запити на роз'яснення:

1. Як зазначено в документі, «потужність на виході з НТС через точку з'єднання «Ісакча/Орловка 1» наразі пропонується SNTGN Transgaz SA як переривчаста потужність. Переривчастий характер потужності, запропонованої в точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1», у напрямку транспортування Румунія → Україна, спричинений мінімальними вимогами до якості природного газу в Румунії та Болгарії, що відрізняються від вимог до якості в Україні». Крім цього, у документі зазначається, що «пропозиція потужності (існуюча плюс нова (збільшена)), доступна на ринку у точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1», у напрямку транспортування Румунія → Україна, залишається переривчастою до гармонізації вимог якості в Румунії, Болгарії та Україні». Оскільки це так, чи можете ви надати часові рамки для гармонізації відповідних вимог до якості, і, як наслідок, дату, з якої надані потужності матимуть гарантований тип?

Відповідь: Стосовно наявності графіка гармонізації вимог до якості, ми хотіли б зазначити, що питання гармонізації вимог до якості зараз вирішується на регіональному рівні під координацією DG ENER. Таким чином, на міністерській зустрічі групи високого рівня CESEC, що відбулася 19.01.2024 в Афінах, було схвалено План дій CESEC щодо газу, який передбачає у розділі 2.2. Дії з інтеграції газового ринку та пріоритети політики, а також Дія з гармонізації якості газу кінцевий строк завершення до кінця 2024 року.

2. Оскільки тип зазначеної потужності пов'язаний з питанням вимог до якості газу, чи справедливо розуміти, що якщо проект буде схвалено (у тому числі через зобов'язання учасників ринку), то існує ймовірність того, що нова (збільшена) потужність буде доступна лише як переривчаста?

Відповідь: щойно завершиться процес узгодження вимог до якості, наявна фізична потужність і потужність, отримана в результаті процесу нової (збільшеної) потужності, стануть гарантованою потужністю.

3. У розділі 1.2 документа зазначено, що «Надання потужності 206 520 746 кВт-год/день/рік у точці з'єднання «Ісакча» у напрямку виходу з України, залежить від надання принаймні такої ж потужності у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам» у напрямку входу до Румунії».

З огляду на те, що проект, про який йде мова, передбачає інвестиції як з румунської, так і з української сторони, чи можна було б включити та згадати необхідні інвестиції, щоб зняти потребу в такій самій потужності у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам»?

Відповідь: Перш за все, ми хотіли б зазначити, що згідно з проектом Проектної пропозиції нової (збільшеної) потужності для точки з'єднання «Негру Вода 1/Кардам», інвестиції з румунської сторони **не потрібні**.

Незобов'язуючі заявки щодо нової (збільшеної) потужності, отримані протягом періоду оцінки заявок, показали високий рівень потреби в потужності як у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам» у напрямку входу в Румунію з Болгарії, так і у точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1» у

напрямку виходу з Румунії в Україну і далі у цьому ж напрямку потоку, через точки з'єднання «Каушани» та «Гребеники» між ОГТСУ та VMTG.

У тісній кореляції з отриманими необов'язуючими заявками Проектна пропозиція розглядає надання потужності у 206 520 746 кВт-год/день/рік у точці виходу «Ісакча/Орловка 1», за умови надання принаймні такої ж потужності у точці входу «Негру Вода 1/Кардам», в контексті транспортування природного газу по Трансбалканському коридору, через колишні транзитні трубопроводи, в напрямку Південь → Північ.

4. Оскільки цей проєкт є наслідком Звіту про оцінку ринкового попиту (MDAR) у 2023 році, який продемонстрував зацікавленість у збільшенні потужності, доступній для ринку у напрямку Румунія – Україна, чи існує також можливість висунути пропозицію щодо потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит»?

Це також відбувається після консультацій у січні 2022 року щодо «Проекту Проектної пропозиції для проєкту нової (збільшеної) потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», розташованій на кордоні між українською та румунською газотранспортними системами». Чи могли б ви надати та оновити згаданий проєкт у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит»?

Відповідь: Відповідно до Звіту про оцінку ринкового попиту щодо нової (збільшеної) потужності між ГТС України та ГТС Румунії, опублікованого на вебсайті Transgaz S.A. 23.10.2023, для точки з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», незалежно від напрямку транспортування, жодних незобов'язуючих заявок щодо нової (збільшеної) потужності подано не було.

Проектна пропозиція щодо нової (збільшеної) потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит» у 2021 році, узгоджена двома операторами ГТС, була подана до ANRE для затвердження. Через відсутність відповіді від ANRE протягом строку, встановленого Регламентом (ЄС) 2017/459 - SAM NC, проєкт нової (збільшеної) потужності було зупинено. Від української сторони також не надходило повідомлення щодо схвалення/відхилення проєкту українським Регулятором. У наступному процесі оцінки попиту в 2025 році можна подати запит на нову (збільшену) потужність.

5. Як продовження попереднього запитання, чи могли б ви надати строки щодо доступності ринку наявних потужностей у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», що також допоможе зменшити транспортні витрати в регіоні?

Відповідь: Ми не можемо надати строки. Щодо наявної потужності в українсько-румунській точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», румунський оператор ГТС та український оператор ГТС перебувають у процесі переговорів щодо підписання нової Угоди про взаємодію.

6. У розділі 1.1 документа зазначено, що для того, щоб потужності були доступні на українській стороні, «гарантовані потужності повинні бути встановлені і далі у цьому ж напрямку потоку, через точки з'єднання «Каушани» та «Гребеники» між ОГТСУ та VMTG». У цьому випадку цей проєкт також узгоджений з Vestmoldtransgaz, і якщо ні, чи не потрібно було б також включити потребу в інвестиціях з боку VMTG в оновлену проєктну пропозицію, яка буде надіслана Регуляторам та учасникам ринку?

Відповідь: ОГТСУ та Vestmoldtransgaz реалізують проєкт нової (збільшеної) потужності між газотранспортними системами України та Республіки Молдова з узгодженими технічними параметрами для цього проєкту. Детальніше про технічні параметри та VMTG можна дізнатися тут: https://tsoua.com/wp-content/uploads/2024/01/Consultation_document_INC-

[UA MD EN 2024.pdf](#). Комбінований економічний тест для обох цих проектів має бути позитивним, і має бути укладено угоду з VMTG для прийняття інвестиційного рішення на стороні ОГТСУ.